

Bryssel 3.12.2020
COM(2020) 784 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

**Euroopan media-ala digitaalisella vuosikymmenellä:
elpymistä ja muutosta tukeva toimintasuunnitelma**

1. JOHDANTO

Euroopan uutismedia- ja audiovisuaalialoilla on ollut ratkaiseva merkitys kansalaisille tiedottamisessa ja heidän viihdyttämisesään covid-19-pandemian aikana. Tarkistettuihin faktoihin perustuvan tiedon ja uutisten kysyntä on kasvanut merkittävästi, ja elokuvat, sarjat ja videopelit ovat olleet pääasiallinen viihteen lähde kuukausia kestäneiden sulkutoimien aikana.

Vapaa, monipuolinen ja dynaaminen mediaympäristö on keskeisessä asemassa avoimien ja demokraattisten yhteiskuntien vahvistamisessa ja Euroopan kulttuurisen monimuotoisuuden vaalimisessa. Eurooppa on voimatekijä taiteen ja kulttuurin alalla. Euroopan sisämarkkinoihin liittyvien mahdollisuuksien hyödyntäminen kulttuurisen monimuotoisuuden vaalimiseksi hyödyttää mediaa, audiovisuaalialaa ja ylipäättään koko kulttuurialaa.

Euroopan media-ala

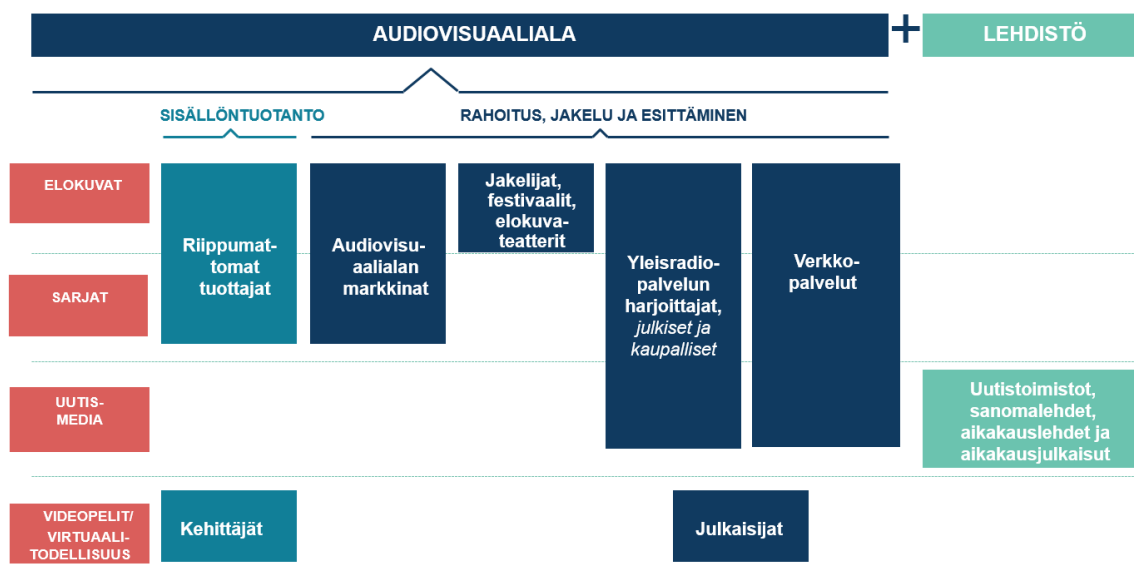
Media-alaan kuuluu monenlaisia sisältöä tuottavia ja jakelevia yrityksiä, joilla on yhteisiä synergioita ja joiden arvo perustuu teollis- ja tekijänoikeuksiin. Alan yritykset ovat suurelta osin pk-yrityksiä, joskin joukossa on myös niitä, jotka ovat riittävän suuria voidakseen integroida mediatoimintaa eri aloihin ja arvoketjun eri vaiheisiin. Media-ala yleensä edistää kasvua ja työpaikkojen luomista, ja sen liikevaihdon osuus BKT:stä on yli kolme prosenttia¹.

Tässä tiedonannossa keskitytään uutismedia-alaan (mukaan lukien painetut ja verkossa olevat sanomalehdet, radio ja audiovisuaaliset palvelut) ja audiovisuaaliseen viihteeseen, erityisesti elokuvaan, televisioon, radioon ja suoratoistovideoihin sekä videopelien ja innovatiivisiin formaatteihin, kuten virtuaalitodellisuuden avulla luotaviin elämyksiin.

---

¹ Euroopan komission arvio perustuu Eurostatin tietoihin ja muihin lähteisiin, joita ovat muun muassa Euroopan audiovisuaalinen seurantakeskus ja Statista.

UTISMEDIAT ja AUDIOVISUAALIALA lyhyesti

131 miljardia euroa + 62 miljardia euroa

= Liikevaihto 193 miljardia euroa*

*Liikevaihto EU27:ssä. KEA/Deloitten arviot perustuvat Eurostatin tietoihin ja muihin lähteisiin

Covid-19:n vaikutukset

Pandemia on vaikuttanut syvästi kulttuuri- ja luovien alojen ekosysteemiin, josta uutismedia ja audiovisuaaliala muodostavat olennaisen osan. Uutismedioiden mainostulot vähenivät 30–80 prosenttia² ja television 20 prosenttia³ vuoden 2020 toisen neljänneksen laajojen sulkutoimien aikana. Eurooppalaiset media-alan pk-yritykset ovat joutuneet vakaviin maksuvaikeuksiin, työttömyys on lisääntynyt ja monet media-alan ammattilaiset ja toimittajat – erityisesti epävarmoissa työsuhteissa työskentelevät tai freelance-työntekijät – ovat jääneet vaille tuloja.⁴ Elokvateattereiden tulot ovat vähentyneet merkittävästi⁵ (sulkutoimien aikana tappiot olivat arviolta 100 000 euroa salia kohden kuukaudessa), ja uusien elokuvien, ohjelmien ja televisiosarjojen kuvaaminen on monissa tapauksissa keskeytetty. Vakuutukset eivät useinkaan kata maailmanlaajuisen pandemian kaltaisia tapahtumia.⁶

²<http://www.newsmediaeurope.eu/news/covid-19-and-the-news-media-journalism-always-comes-at-a-cost/>

³ Euroopan audiovisuaalinen seurantakeskus, Ampere Analysis, lokakuu 2020.

⁴ Yleiskatsaukseen audiovisuaalialan tapahtumista covid-19-pandemian aikana voi tutustua osoitteessa <https://rm.coe.int/iris-plus-2020-2-the-european-audiovisual-industry-in-the-time-of-covi/16809f9a46>

⁵ <https://www.unic-cinemas.org/en/news/news-blog/detail/the-impact-of-the-coronavirus-outbreak-on-the-european-cinema-industry/>

⁶ Riittävän kattavien vakuutusten puute on noussut esiin myös kansallisten elokuvarahastojen pandemian johdosta toteuttamien toimenpiteiden yhteydessä: <https://europeanfilmagencies.eu/news-publications/our-press-releases/241-measures-by-efad-members-to-mitigate-the-consequences-of-the-covid-19-outbreak>

Samaan aikaan kriisi on kiihdyttänyt jo kauan havaittavissa olleita digitaalitekniikan suuntauksia. Verkkoalustat ovat vahvistaneet markkina-asemaansa, tuoneet saataville uusia palveluja ja houkuttelleet uusia yleisöjä sulkutoimien aikana. Uudet sosiaalisen median verkkoalustat, jotka perustuvat suurelta osin audiovisuaaliseen sisältöön, ovat myös rikkoneet latausennätyksiä erityisesti nuorten käyttäjien keskuudessa⁷.

Tämän tiedonannon tavoitteena on nopeuttaa mediateollisuuden elpymistä ja muutosta ja vahvistaa sen häiriönsietokykyä. Audiovisuaali- ja uutismedia-alan rakenteellisiin haasteisiin on puututtava. Uutismedia-alalla perinteisen median on ollut vaikea sopeutua verkkopohjaisiin markkinoihin, joilla suurin osa mainostuloista menee globaaleille verkkoalustoille. Covid-19-pandemian puhkeamisen myötä mainostajat ovat vähentäneet kaikkea mainontaan käytettyä rahaa epävarman taloustilanteen vuoksi. Tämä on heikentänyt alan kestävyyttä entisestään ja mahdollisesti vaikuttanut kansalaisten mahdollisuuksiin hyödyntää moniarvoisia ja riippumattomia tietolähteitä.

Audiovisuaalialalla suurimpana haasteena on markkinoiden pirstoutuminen. Euroopan audiovisuaalialan yritykset keskittyvät suurelta osin kansallisiin yleisöihin muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. EU:ssa eurooppalaisia elokuvia viedään keskimäärin kolmeen maahan, kun taas yhdysvaltalaisia elokuvia viedään noin kymmeneen maahan. Lisäksi yhdysvaltalaisen elokuvien osuus lipputuloista EU:ssa on 66 prosenttia⁸. Näin ollen suurimmatkin eurooppalaiset media-alan toimijat ovat huomattavasti pienempiä kuin niiden tärkeimmät maailmanlaajuiset kilpailijat. Eurooppalaisten konsernien osuus maailman 50 suurimman audiovisuaalialan konsernin tuloista on 11 prosenttia, kun yhdysvaltalaisen osuus on yli 70 prosenttia⁹.

Alustojen rooli Euroopan audiovisuaalialan markkinoilla

Monet vaikutusvaltaiset kansainväliset tilausvideopalveluja tuottavat alustat ovat saapuneet Euroopan markkinoille ja tuottavat nyt sisältöä Euroopassa hyvällä menestyksellä. Tämä on ollut sekä mahdollisuus että haaste eurooppalaisille riippumattomille audiovisuaalialan tuottajille ja teoksille.

Alustojen avulla voidaan yhtäältä taata eurooppalaisille tuottajille ja taiteilijoille mahdollisuus suuremman kansainvälisen yleisön tavoittamiseen ja houkutteleviin ansioihin. Niitä täydennetään joissakin tapauksissa elokuvan tai sarjan hyödyntämiseen perustuvilla kannustimilla tai bonuksilla, jotka ovat riippuvaisia teoksen saavuttamasta menestyksestä.

Toisaalta alustoilla sovellettu eräänlainen vuokratyömalli (eli kaikkien teollis- ja tekijänoikeuksien hankkiminen tuottajalta ja/tai yksittäisiltä tekijöiltä alusta alkaen, maailmanlaajuisesti ja rajoittamattomaksi ajaksi) saattaa sitoa tuottajat ja osaajat kyseiseen alustaan.

Audiovisuaalialan yritysten olisi oltava sellaisessa asemassa, että ne voivat pitää alkuperämarkkinoinaan koko Euroopan mannerta eivätkä ainoastaan omia kansallisia

⁷ Ks. esim. <https://www.businessinsider.com/tiktok-app-2-billion-downloads-record-setting-q1-sensor-tower-2020-4?r=US&IR=T>

⁸ Euroopan audiovisuaalialan seurantakeskus.

⁹ Euroopan audiovisuaalialan seurantakeskus.

markkinoitaan. Tämä edellyttää, että eurooppalaiset toimijat kasvavat riittävän suuriksi ylittääkseen kansalliset rajat ja investoidakseen sisältöön, osaajiin, myynninedistämiseen, jakeluun, innovointiin ja teknologiaan kaikkialla EU:ssa. Uutismedia-alalla yritysten olisi pystyttävä kehittämään riittävästi elinkelpoisia ja kestäviä rahoitusmalleja, joilla varmistetaan kansalaisten mahdollisuus hyödyntää moniarvoista, monipuolista ja itsenäistä mediaympäristöä, myös alueellisella ja paikallisella tasolla.

Digitalisaatio on avain näiden aitojen mahdollisuuksien hyödyntämiseen. Tämä pätee koko talouteen, eikä media-ala ole poikkeus. Euroopalla on hallussaan kaikki kilpailuvaltit, joita digitaalisella vuosikymmenellä menestyminen vaatii: sisämarkkinat ja 450 miljoonaa kuluttajaa, osajareservi, tuottajien, tekijöiden ja esiintyjien luovuus sekä eurooppalaisen sisällön laadukkuus.

Nyt on aika toimia

Ilman määrätietoisia toimia edellä mainittujen taustalla vaikuttavien suuntauksien ja covid-19-kriisin yhdistelmä saattaa heikentää Euroopan media-alan häiriönsietokykyä ja sen roolia demokratian tukipilarina. Tämä voisi horjuttaa Euroopan kulttuurista monimuotoisuutta ja tiedotusvälineiden moniarvoisuutta.

Euroopan kansalaisten on edelleen voitava hyötyä media-alan tarjoamasta tiedon ja viihteen runsaudesta ja luottaa siihen, että keskustelu säilyy avoimena ja demokraattisena eikä tiedotusvälineiden rajoittamattomuudesta tai taiteellisesta vapaudesta tingitä. Samalla kansalaisilla olisi oltava mahdollisuus valita vapaasti näistä moninaisista vaihtoehdoista, löytää oma polkunsä nykyaikaisessa uutisympäristössä ja tehdä tietoon perustuvia päätöksiä.

Teollis- ja tekijänoikeudet¹⁰ ovat media-alalle olennaisen tärkeitä. Teollis- ja tekijänoikeuksien, erityisesti tekijänoikeuksien, tehokkaalla valvonnalla on keskeinen merkitys toimialan tukemisessa etenkin nykyisinä haastavina aikoina.

EU:n sääntelykehystä on viime aikoina nykyaikaistettu tarkistetulla audiovisuaalisia mediapalveluja koskevalla direktiivillä¹¹ ja tekijänoikeusuudistuksella¹². Tätä edelsivät laaja-alaiset keskustelut, joissa pohdittiin, miten ilmaisunvapaus ja kaikki siihen liittyvät näkökannat voidaan parhaiten turvata. Tiedonanto perustuu näihin nykyaikaisiin sääntöihin, ja siinä ehdotetaan lisätoimia, joissa yhdistetään investoinnit muihin politiikkatoimiin, jotta media-alaa voidaan auttaa torjumaan kriisiä ja parantamaan sen jälkeen kilpailukykyään. Niinpä tiedonanto jakautuu kolmeen aihealueeseen:

a) *Elpyminen*: toimet, joita komissio suunnittelee auttaakseen audiovisuaali- ja media-alan yrityksiä selviytymään tämänhetkisestä myllerryksestä ja tarjotakseen likviditeettiä ja taloudellista tukea;

---

¹⁰ Ks. COM(2020) 760, ”Kaikki irti EU:n innovointipotentiaalista – Teollis- ja tekijänoikeuksia koskeva toimintasuunnitelma EU:n elpymisen ja palautumiskyvyn tueksi”
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_20_2187.

¹¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/audiovisual-media-services-directive-avmsd>

¹² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/eu-copyright-legislation>

b) *Muutos*: puututaan rakenteellisiin ongelmiin auttamalla alaa selviytymään ilmastonmuutoksen ja digitalisaation muodostamista rinnakkaisista siirtymistä ankarassa maailmanlaajuisessa kilpailutilanteessa.

c) *Mahdollistaminen ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen*: luodaan edellytykset, jotka mahdollistavat innovoinnin lisäämisen alalla, samalla kun varmistetaan aidosti tasapuoliset toimintaedellytykset ja annetaan kansalaisille mahdollisuus hyödyntää sisältöjä helpommin sekä tehdä tietoon perustuvia päätöksiä.

Media-alan kilpailukyky ja talouden toipuminen ovat edellytys terveellä perustalla olevalle, riippumattomalle ja moniarvoiselle mediaympäristölle, joka puolestaan on demokratiallemme ratkaisevan tärkeä. Tällä tiedonannolla täydennetään Euroopan demokratiatoimintasuunnitelmaa. Siinä puututaan eurooppalaisiin demokraattisiin järjestelmiin kohdistuviin riskeihin, jotka liittyvät disinformaatioon, vaalien luotettavuuteen sekä tiedotusvälineiden vapauteen ja moniarvoisuuteen. Tiedonannossa esitetään aloitteita, joilla luodaan toimittajille turvallisempi ja parempi työympäristö ja edistetään medialukutaitoa.

Tiedonanto noudattaa myös kaikilta osin digitaalisia palveluita ja markkinoita koskevia komission tulevia säädösehdotuksia, joilla pyritään nykyaikaistamaan oikeudellista kehystä, jota EU:ssa digitaalisiin palveluihin sovelletaan. Niissä vahvistetaan selkeät säännöt ja vastuualueet verkkoalustoille, erityisesti kaikkein vaikutusvaltaisimmille, jotta varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset verkossa.

Terveellä perustalla oleva mediaympäristö on ratkaisevan tärkeä myös EU:n laajentumisprosessissa mukana olevien maiden ja naapuruusmaiden demokratialle ja vakaudelle. Tiedonannossa esitetyt aloitteet – myös uutismediaan ja medialukutaitoon liittyvät – voivat mahdollisuuksien mukaan ja tarkoituksenmukaisissa tapauksissa olla tarjolla myös EU:n laajentumis- ja naapuruuspolitiikkojen piiriin kuuluvien maiden riippumattomille ammattimaisille tiedotusvälineille. Aloitteilla täydennetään ja vahvistetaan toimia, jotka on esitetty EU:n ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevassa toimintasuunnitelmassa 2020–2024¹³. Joissakin tapauksissa toimilla edistetään myös eurooppalaisten mediasisältöjen tukemista kolmansissa maissa.

Tiedonannossa luetelluissa toimissa otetaan huomioon tarve Euroopan monimuotoisuutta kuvastavan ja osallistavan eurooppalaisen media-alan olemassaololle. Toimien toteutuksessa kannustetaan tarjoamaan yhdenvertaiset lähtökohdat hyödyntää mahdollisuuksia ja resursseja myös henkilöille, jotka saattavat muutoin jäädä ulkopuolelle tai syrjäytyä, esimerkiksi varmistamaan vammaisten henkilöiden mahdollisuus käyttää sisältöjä¹⁴.

Voimassa olevissa valtioneuvoston päätöksissä selvennetään, millä perusteilla jäsenvaltiot voivat myöntää julkista tukea. Kansallisten viranomaisten myöntämän tuen saannin helpottamiseksi neuvosto on kehottanut komissiota arvioimaan valtioneuvoston päätösten soveltamista lehdistöalalla. Komissio arvioi toimenpiteiden tarvetta. Tilapäisiä

---

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=JOIN:2020:5:FIN>

¹⁴ Tässä otetaan huomioon YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista: <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

valtiontukipuitteita sovelletaan myös alakohtaisiin toimenpiteisiin, kuten lehdistö-, musiikki- ja audiovisuaalialalle myönnettävään tukeen¹⁵.

2. ELPYMINEN

Media-alan yritykset ovat Euroopan kilpailukyvyn kannalta kriittinen voimavara. Näin ollen on ratkaisevan tärkeää tarjota yrityksille riittävää taloudellista tukea ja likviditeettiä, jotta ne selviävät talouden tämänhetkisestä myllerryksestä. Luova Eurooppa -ohjelmalla ja erityisesti siihen sisältyvällä Median alaohjelmalla on tässä keskeinen merkitys. Ohjelma on ollut kuluneen 30 vuoden ajan tärkein väline, jolla EU on tukenut kulttuurialaa ja luovia aloja, myös audiovisuaalialaa.

Seuraavasta pitkän aikavälin talousarviosta ja Next Generation EU -välineestä 10. marraskuuta 2020 saavutetun poliittisen yhteisymmärryksen perusteella Luova Eurooppa -ohjelman vuosien 2021–2027 talousarviota aiotaan kasvattaa noin 58 prosenttia. Kokonaisuutena rahat olisivat 2,2 miljardia euroa vuoden 2018 hintoina, kun vuosina 2014–2020 ne olivat EU27:ssä 1,4 miljardia euroa vuoden 2018 hintoina. Komission ehdotuksen perusteella ohjelmaan sisällytetään myös ensimmäistä kertaa toimia, joissa päähuomio on tiedotusvälineiden vapaudessa ja moniarvoisuudessa sekä journalismin laadussa ja medialukutaidossa. Ohjelman lopullinen sisältö riippuu kuitenkin neuvottelujen lopputuloksesta.

Komissio on jo käynnistänyt useita toimia vuoden 2020 aikana. Kulttuurialan ja luovien alojen lainantakausvälinettä¹⁶ varten on otettu käyttöön joustotoimenpiteitä, joista mainittakoon yksittäisille pk-yrityksille myönnettävien takausten nostaminen enintään 90 prosenttiin, rahoituksen välittäjien 25 prosenttiin rajattu takausvastuu sekä lyhennysvapaat. Euroopan elokuvateatteriverkostolle myönnettävää tukea korotetaan 5 miljoonaa euroa vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä.

Euroopan rakenne- ja investointirahastoilla¹⁷ voi olla tärkeä rooli media-alan tukemisessa. Alalle on jo myönnetty tukea koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskevan investointialoitteen kahdessa paketissa. Tässä aloitteessa nykyisten

---

¹⁵ Helpottaakseen lehdistölle annettavaa tukea ja parantaakseen valtiontukien valvonnan avoimuutta ja ennakoitavuutta tällä alalla komissio on lisäksi perustanut verkossa toimivan sähköisen hakemiston (https://ec.europa.eu/competition/sectors/media/sa_decisions_to_media.pdf), joka sisältää asiaan liittyviä tapauskäytäntöjä ja jota päivitetään säännöllisesti. Säännöllisesti päivitettyä tietoa jäsenvaltioiden myöntämistä tuista on myös avoimuusrekisterissä. Mainittakoon, että Euroopan komissio päätti 13. lokakuuta 2020 jatkaa ja laajentaa 19. maaliskuuta 2020 hyväksytyjen tilapäisten valtiontukipuitteiden soveltamista, jotta jäsenvaltiot voivat auttaa yrityksiä selviytymään covid-19-pandemian seurauksista. Tilapäisten puitteiden nojalla myönnettyä tukea voidaan maksaa samanaikaisesti vähämerkityksistä tukea koskevien asetusten (komission asetukset (EU) N:o 1407/2013, (EU) N:o 1408/2013, (EU) N:o 717/2014 ja (EU) N:o 360/2012) mukaisen tuen kanssa, johon ei sovelleta ilmoitusvelvoitetta. Edellytyksenä kuitenkin on, että näiden asetusten säännöksiä ja kumulaatiosääntöjä noudatetaan. [SA.59106 (2020/N) Tanskan media-alalle covid-19-pandemian johdosta maksettavia korvauksia koskeva järjestelmä – Tanska; SA.57530 (2020/N) Audiovisuaalialan tuotantoyhtiöille covid-19-pandemian johdosta maksettavia avustuksia koskeva järjestelmä – Luxemburg; Valtiontuki SA.58801 (2020/N) – Italia, covid-19: pienkustantamoille tarkoitetut avustukset ja valtiontuki; SA.58847 (2020/N) – Italia, covid-19: musiikkialalle tarkoitetut avustukset.]

¹⁶ https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/cross-sector/guarantee-facility_en

¹⁷ https://ec.europa.eu/regional_policy/fi/funding/

koheesiorahastojen varoja kohdennetaan uudelleen kriisinhallintatoimenpiteisiin, kuten käyttöpääoman tarjoamiseen pk-yrityksille.¹⁸

Täydentävää koheesiorahoitusta asetetaan saataville myös REACT-EU-ohjelmassa¹⁹, jossa kulttuuriala tunnustetaan painopistealaksi ja tukea keskitetään työajan lyhentämistä järjestelyihin ja itsenäisiin ammatinharjoittajiin sekä pk-yritysten tukemiseen.

Eurooppalainen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline eli SURE-tukiväline on myös tärkeä väline jäsenvaltioille, joiden on käytettävä merkittävästi varoja koronaviruspandemian taloudellisten ja sosiaalisten haittavaikutusten torjuntaan alueellaan.²⁰

Elpymis- ja palautumistukiväline tarjoaa jäsenvaltioille merkittävän mahdollisuuden investoida vihreään ja digitaaliseen siirtymään ja vahvistaa teollisuutemme häiriönsietokykyä. Kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa menoista on varattava digitaaliseen siirtymään vähintään 20 prosenttia. Määrässä otetaan huomioon myös toimenpiteet, joilla pyritään lisäämään digitaalisten sisältöjen, esimerkiksi digitaalisen median, tuotantoa ja jakelua.

Elpymis- ja palautumissuunnitelmien ja valtioneuvostojen mukaisesti kansallisilla uudistuksilla ja investoinneilla voidaan myös vahvistaa eurooppalaista uutismediaa ja audiovisuaalialan digitaalisia valmiuksia muun muassa useita maita kattavilla hankkeilla. Näitä ovat esimerkiksi eurooppalaisen sisällön yhteistuotannot, EU:n media-alan data-avaruusinfrastruktuuri tai pääomasijoitukset, joilla edistetään eurooppalaista audiovisuaalisten aineistojen tuotantoa ja jakelua (ks. jäljempänä toimenpide 2).

Kuten komission vuotuisessa kestävä kasvun strategiassa 2021 todetaan, jäsenvaltioiden olisi tässä yhteydessä kiinnitettävä huomiota demokratian kannalta keskeisiin aloihin, erityisesti media-alaan, ”jolle tukea olisi annettava tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta kunnioittavalla ja edistävällä tavalla”, ja ryhdyttävä myös jakamaan julkisen tuen mekanismeihin liittyviä parhaita käytäntöjä jäsenvaltioiden kesken.²¹

TOIMENPIDE 1 – EU:n tuen saannin helpottaminen

- *Uusi vuorovaikutteinen työkalu, jolla media-alan yrityksiä opastetaan eri tukivälineiden hyödyntämisessä*

Kohde: kaikki EU:n media-alan yritykset toimialasta (esim. audiovisuaaliala tai uutismedia) ja koosta riippumatta

Komissio pyrkii varmistamaan, että media-alan yritykset voivat hyödyntää kaikista käytettävissä olevista välineistä ja ohjelmista saatavilla olevaa EU:n tukea. Siksi komissio kehittää tiiviissä yhteistyössä EU:n yhteisen rahoitusmahdollisuuksia koskevan

¹⁸ https://ec.europa.eu/regional_policy/finewsroom/coronavirus-response/

¹⁹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fin/IP_20_2140

²⁰ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/financial-assistance-eu/funding-mechanisms-and-facilities/sure_fi

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/fin/TXT/?uri=CELEX:52020DC0575>

portaalin²² kanssa uuden interaktiivisen välineen, joka on räätälöity media-alaa varten. Väline opastaa, miten haetaan esimerkiksi vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehysten tai kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien puitteissa myönnettävää rahoitusta.

Välineellä kootaan yhteen kaikki EU:n audiovisuaalista mediaa ja uutismedioita koskevat rahoitusmahdollisuudet. Vain muutamalla napsautuksella mikä tahansa eurooppalainen media-alan yritys – koosta ja toimialasta riippumatta – ohjataan yrityksen erityispiirteiden ja tarpeiden perusteella tarkoituksenmukaisimpaan EU:n tuen lähteeseen. Yritykset voivat myös saada tietoa eri pyynnöistä sekä mahdollisuuksista saada apua hakuprosessissa.

Perustana ovat olemassa olevat välineet sekä kokemukset Yritys-Eurooppa-verkostosta²³, joka tarjoaa tukea ja ohjausta myös media- ja audiovisuaalialan yrityksille.

TOIMENPIDE 2 – Media Invest -järjestely, jolla edistetään audiovisuaalialan investointeja

- *Pääomasijoitusjärjestely, jolla pyritään tukemaan eurooppalaisten audiovisuaalialan tuotantoja sekä jakelustrategioita*
- *Investointihankejatkumon luominen kehittämällä investoijien valmiuksia ja yritysten investointihalukkuutta*

Kohde: EU:n audiovisuaalialan tuotanto- ja jakeluyritykset

Euroopan audiovisuaalialalla on tyypillisesti paljon erittäin innovatiivisia ja luovia riippumattomia tuotanto- ja jakeluyrityksiä, joilla on merkittävät kasvumahdollisuudet. Niillä ei kuitenkaan useinkaan ole riittävästi taloudellisia resursseja, jotta ne voisivat kilpailla eurooppalaisella ja maailmanlaajuisella tasolla. Samalla eurooppalaiset sijoittajat ovat yhä suurelta osin tietämättömiä näiden yritysten tarjoamista mahdollisuuksista. Sijoittajien mielestä tällaisiin hankkeisiin investoiminen on usein hyvin riskialtista, mikä johtuu siitä, että tuotantojen menestymisestä ei ole näyttöä ja että yritysten omaisuus on luonteeltaan pääasiassa aineetonta.

Lainansaantia on edistetty merkittävästi kulttuurialan ja luovien alojen lainantakausvälineellä²⁴. Tällaisen tuen myöntämistä jatketaan InvestEU-ohjelmasta.

Audiovisuaalialan ja muiden luovien alojen pääomarahoituksessa on kuitenkin myös vaje, jonka arvioidaan olevan vuositasolla 399–648 miljoonaa euroa.²⁵ Tämän vuoksi tarvitaan uutta aloitetta pääomarahoituksen tukemiseksi, jotta voidaan edistää riippumattoman audiovisuaalialan tuotantokykyä Euroopassa ja luoda kansainvälisille markkinoille laadukkaita teoksia, jotka ovat peräisin kaikista Euroopan kolkista. Eurooppalaisilla yrityksillä on oltava käytettävissään varoja, jotta ne voivat lisätä itsenäisyyttään ja hyödyntää tuottamansa sisällön teollis- ja tekijänoikeuksia.

²² <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

²³ <https://een.ec.europa.eu/>

²⁴ https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/cross-sector/guarantee-facility_en

²⁵ Kulttuurialan ja luovien alojen organisaatioille, pk-yrityksille ja markkina-arvoltaan keskiuurille yrityksille tarkoitettujen uusien rahoitusvälineiden ennakoarviointi, SQW, 2019.

Komissio tukee sellaisen erityisen investointijärjestelyn perustamista, jonka toiminta käynnistetään muun muassa Luova Eurooppa -ohjelman Median alaohjelmasta sekä InvestEU-välineestä saatavilla varoilla. Järjestelyn tavoitteena on saada liikkeelle yksityiset sijoittajat, ja se on avoin yhteistyölle kansallisten kehityslaitosten ja toimialajärjestöjen kanssa. Sillä tuetaan audiovisuaalialan hankkeita, joissa tuotetaan korkealaatuisia teoksia Euroopan ja kansainvälisille markkinoille, ja koordinoidaan jakelua ja oikeuksien hyödyntämistä eri alueilla.

Investointijärjestely auttaa audiovisuaalialan yrityksiä laajentamaan toimintaansa kansainväliselle tasolle, jotta ne voivat ottaa suurempia riskejä, kehittää rakenteellista yhteistyötä jakelijoiden tai muiden mediakanavien kanssa sekä hallinnoida ja hyödyntää tuottamia teoksia. Yritykset voivat vuorostaan omien varojensa lisäämisen myötä investoida suurempiin tuotantoihin, jotka tavoittavat todennäköisemmin laajemman yleisön ja tuottavat enemmän tuloja.

Tavoitteena on saavuttaa 400 miljoonan euron investoinnit seitsemän vuoden aikana, millä edistetään merkittävästi pääomarahoituksessa olevan vajeen korjaamista.²⁶ Investointijärjestely voidaan tietysin edellytyksin yhdistää myös Next Generation EU -välineestä rahoitettuihin jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmiin.²⁷

Investointijärjestelyä täydennetään valmiuksia kehittäville toimilla, joiden tavoitteena on parantaa sijoittajien tietämystä maailmanlaajuisista tuotanto- ja jakelumarkkinoista ja niihin liittyvistä riskeistä sekä antaa heille markkinatietoutta. Vuonna 2021 järjestetään sijoittajakonferenssi sijoittajayhteisön koolle kutsumiseksi ja aktivoimiseksi.

Lisäksi tämäntyyppisistä investoinneista kiinnostuneille audiovisuaalialan yrityksille tarjotaan investointivalmiutta tukevia toimia kulttuurialan ja luovien alojen lainantakausvälineestä saatujen kokemusten pohjalta. Yrityksille annetaan niiden liiketoimintastrategian perusteella mukautettua opastusta, jotta voidaan houkuttaa sijoittajia ja tunnistaa lupaavimmat hankkeet.

TOIMENPIDE 3 – NEWS-aloite: uutismedia-alan toimenpiteet ja tuet kokoava aloite

- *Rahoituksen saatavuuden parantaminen lainojen sekä pääomaa koskevan pilottihankkeen avulla*
- *Sijoittajien ja median valmiuksien kehittäminen*
- *Uutismedian tukeminen yhteistyöhön perustuvaan muutokseen tähtäävässä työssä*
- *Euroopan uutismediafoorumi*

Kohde: eurooppalaiset uutismedia-alan yritykset, toimittajat ja alan organisaatiot

²⁶ Audiovisuaalialan ja muiden luovien alojen pääomarahoituksessa on vaje, jonka arvioidaan olevan vuositasolla 399–648 miljoonaa euroa. Lähde: Kulttuurialan ja luovien alojen organisaatioille, pk-yrityksille ja markkina-arvoltaan keskisuurille yrityksille tarkoitettujen uusien rahoitusvälineiden ennakoarviointi, SQW, 2019.

²⁷ Elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta annetun komission asetusehdotuksen (COM(2020) 408 final) mukaisesti. Ehdotuksen 8 artiklan mukaan elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnettävä tuki täydentää muista unionin rahastoista ja ohjelmista myönnettävää tukea. Ehdotuksen 22 artiklan mukaan komissio ja jäsenvaltiot varmistavat tehokkaan koordinoinnin elpymis- ja palautumistukivälineen ja unionin muiden ohjelmien välillä.

Uutismedia on sekä talouden ala että julkinen hyödyke. Riippumattoman ja luotettavan sisällön tuottamiseen uutismediat tarvitsevat aikaa, vakautta ja resursseja. Näihin kuuluu myös tarve lisätä median valmiuksia analysoida ja pohtia tietoa, joka koskee terveyden ja ilmastonmuutoksen kaltaisia merkittäviä yhteiskunnallisia kysymyksiä. Viime vuosina uutismedia-ala on kuitenkin ollut jatkuvassa murroksessa muuttuvien tulonhankkimismallien ja digitalisaation vuoksi. Rahoitusongelmiin joutuneet tiedotusvälineet, etenkin paikallisesti tai alueellisesti toimivat, ovat joissakin tapauksissa joutuneet lopettamaan toimintansa, jolloin pienet markkina-alueet ovat saattaneet muuttua suoranaisiksi uutiserämaiksi. Lisäksi tiedotusvälineillä on entistä vähemmän ulkomaankirjeenvaihtajia, mikä saattaa hankaloittaa syventävien analyysien laatimista ja ammattimaista uutisointia. Covid-19-kriisi saattaa kiihdyttää näitä suuntauksia. Samalla Euroopan kansalaiset kuitenkin luottavat uutismediaan enemmän kuin koskaan, kuten lukijoiden ja yleisön määrän kasvu osoittaa²⁸.

Komissio käynnistää NEWS-aloitteen, jossa kootaan yhteen uutismedia-alan toimet ja tuet. Aloitteessa tarkastellaan kokonaisvaltaisesti uutismedia-alan haasteita ja vastataan niihin johdonmukaisesti kokoamalla eri rahoitusvälineet yhteisen tunnuksen alle. Näin lisätään eri rahoitusvirroista tuettujen toimien yhdenmukaisuutta, näkyvyyttä ja vaikuttavuutta tiedotusvälineiden riippumattomuuden kunnioittamisesta tinkimättä.

Komissio helpottaa rahoituksen saantia kannustamalla lainojen ja pääomarahoituksen myöntämiseen:

- Maksuvalmiutta kaipaavien uutismedioiden lainansaantia helpotetaan InvestEU-takuulla, joka perustuu kulttuurialan ja luovien alojen lainantakausvälineestä ja Euroopan strategisten investointien rahastosta saatuihin kokemuksiin.
- Investointien tarpeessa olevien uutismedioiden osalta komissio pyrkii perustamaan InvestEU-ohjelman välityksellä pääomaperusteisen pilottihankkeen, jolla voidaan tukea muun muassa uutismedia-alaa innovatiivisilla tavoilla ja toteuttaa yhteisiä investointeja yksityisiltä lahjoittajilta, säätiöiltä ja muilta yksityisiltä kumppaneilta saatavan rahoituksen kanssa.

Näitä toimia täydennetään valmiuksia kehittäväillä toimilla, joilla pyritään lisäämään ymmärrystä Euroopan uutismediamarkkinoista sijoittajien keskuudessa ja mediassa sekä eurooppalaisten tiedotusvälineiden, erityisesti paikallisten tiedotusvälineiden, investointivalmiuksia. Näin luodaan vuoropuhelua ja sitoutumista mahdollisten sijoittajien keskuudessa ja helpotetaan investointeja.

Tämän lisäksi uutismedia-alan yhteistyökumppanuuksia tuetaan avustuksien muodossa Luova Eurooppa -ohjelman monialaisen toimintalinjan puitteissa. Avustuksilla tuetaan uusien liiketoimintamallien testaamista etenkin paikallisissa tiedotusvälineissä, tiedotusvälineiden avustamista niiden liiketoiminnan ja toimitustyön tason kehittämisessä, yhteistyöhön perustuvan ja rajat ylittävän journalismin edistämistä, ammattilaisten koulutusta ja liikkuvuutta sekä parhaiden käytäntöjen jakamista. Valittujen hankkeiden verkottumista helpotetaan mahdollisimman laajan vaikutuksen aikaansaamiseksi.

---

²⁸<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/STANDARD/surveyKy/2262>

Komissio käy säännöllistä vuoropuhelua alan kanssa sellaisen uutismedia-alan innovointiohjelman laatimiseksi, joka voi auttaa alaa menestymään digitalisoituneessa taloudessa ja yhteiskunnassa. Tätä varten komissio perustaa Euroopan uutismediafoorumin, jonka avulla voidaan tavoittaa eri sidosryhmät, kuten media-alan sääntelyviranomaiset, toimittajien edustajat, itsesääntelyelimet (media- tai lehdistöneuvostot), kansalaisyhteiskunta ja kansainväliset järjestöt.

3. MUUTOS

Tässä osiossa käsitellään Euroopan media-alan pitkän aikavälin elpymistä ja kilpailukykyä erityisesti vihreän ja digitaalisen siirtymän yhteydessä. Elpymisen ja kilpailukyyn tukeminen on tärkeää myös siksi, että näin voidaan tukea alan keskeistä roolia yhteiskunnan tarpeiden täyttämässä ja eurooppalaisten arvojen edistämässä.

Kuten monilla muillakin aloilla, myös media-alalla muutoksen keskiössä on datateknikka.²⁹ Yleisöjä koskeva data mahdollistaa entistä suorempiin asiakassuhteisiin perustuvat uudet liiketoimintamallit erityisesti aloilla, joilla Euroopan globaaleilla kilpailijoilla on vankka asema, kuten räätälöityjen sisältöjen kehittäminen ja markkinointi.³⁰ Tärkeä esimerkki on mainonta, jossa internet ohitti vuonna 2015 television tärkeimpänä kanavana ja on sen jälkeen vakiinnuttanut johtoasemansa. Internet-mainonnan kokonaisarvo vuonna 2018 oli yli 50 miljardia euroa, kun televisiomainonnan kokonaisarvo jäi alle 40 miljardiin euroon.³¹

Samalla kuluttajista on koko ajan enemmän dataa saatavilla, kun älypuhelin käyttö yleistyy. Älypuhelimesta uutisia lukevien osuus on noussut 39 prosentista vuonna 2014 48 prosenttiin vuonna 2020. Tämä tarjoaa uusia mahdollisuuksia luoda, markkinoida ja jakaa sisältöä lukijoiden tarpeisiin räätälöidyissä muodoissa.

Tässä yhteydessä on olennaisen tärkeää kunnioittaa tietosuojaa³², jotta vahvistetaan yksityishenkilöiden perusoikeuksia digiaikana ja helpotetaan liiketoimintaa digitaalisilla sisämarkkinoilla selkeyttämällä yrityksiin ja julkisiin elimiin sovellettavia sääntöjä.

Immersiiviset sisällöt ovat toinen, kehittyvä ala, johon liittyvät mahdollisuudet ovat vielä laajalti tutkimatta. Tällaisten sisältöjen avulla olisi mahdollista luoda synergioita media-alan ja muiden keskeisten eurooppalaisten teollisuudenalojen välillä.

Euroopan media-ala ei saa jäädä jälkeen vihreässä siirtymässä. Siksi toteutetaan toimia, joilla pyritään vähentämään alan ympäristövaikutuksia noudattaen Euroopan vihreän kehityksen ohjelman³³ tavoitteita: ilmastoneutraaliuden saavuttaminen vuoteen 2050 mennessä, talouskasvun ja resurssien käytön erottaminen toisistaan, biologisen monimuotoisuuden ennallistaminen ja saastumisen vähentäminen.

TOIMENPIDE 4 – Innovointien vapauttaminen eurooppalaisen mediadata-

²⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0066>

³⁰ https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2020-06/DNR_2020_FINAL.pdf

³¹ Euroopan audiovisuaalialan seurantakeskus.

³² https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/data-protection-eu_fi

³³ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_fi

avaruuden avulla sekä kannustaminen uusien liiketoimintamallien etsimiseen

- *Luodaan mediadata-avaruus, jolla tuetaan media-alan yrityksiä tiedon jakamisessa ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämisessä*
- *Euroopan media-alan näkymät: median suuntauksien analyysiraportti*

Kohde: eurooppalaiset kustantajat, lähetystoiminnan harjoittajat, radiokanavat, mainosalan yritykset, media-alan pk-yritykset, teknologian tuottajat, sisällöntuotannon ja teknologian alan startup-yritykset, sisällöntuottajat, tuottajat ja jakelijat

Eurooppalaisten media-alan yritysten innovointi- ja kilpailukyvyyn lisäämiseksi niille olisi annettava valmiudet tehdä parempia päätöksiä ja ottaa käyttöön kehittyneempiä ratkaisuja, jotka perustuvat dataan pohjautuviin näkemyksiin. Komissio ehdottaa, että tämä toteutetaan kannustamalla eurooppalaisen mediadata-avaruuden luomiseen. Aloitte perustuu Euroopan datastrategiaan³⁴, ja sen toteutuksessa noudatetaan kaikilta osin tietosuojalainsäädäntöä.

Data-avaruudet voivat muuttaa tapaa, jolla tekijät, tuottajat ja jakelijat tekevät yhteistyötä. Niihin tallennetaan merkityksellistä mediatietoa, kuten sisältöä, tietoa yleisöstä ja sisällön metatietoja, sekä muuta käyttäjien käyttäytymistä koskevaa tietoa, josta voi olla hyötyä kuluttajien tarpeisiin paremmin räätälöidyn sisällön laatisemassa ja tehokkaammassa jakamisessa.

Horisontti Eurooppa- ja Digitaalinen Eurooppa -ohjelmista rahoitettavalla mediadata-avaruutta koskevalla aloitteella tuetaan lehtikustantajia, lähetystoiminnan harjoittajia, muita mediayrityksiä ja teknologian tuottajia mediasovelluksille tarkoitetun data-avaruuden luomisessa. Digitaalinen Eurooppa -ohjelmasta tuetaan datainfrastruktuurin käyttöönottoa ja tietojen yhteentoimivuusstrategian määrittämistä. Euroopan datastrategian ja uuden horisontaalisen datahallintoaloitteen³⁵ mukaisesti data-avaruuteen pyritään yhdistämään uusimpia tietojen hallinnoinnissa ja käsittelyssä tarvittavia välineitä ja palveluita. Siinä määritetään myös tietojen jakamisen ja käytön edellytykset, mukaan lukien henkinen omaisuus, tietosuoja, yksityisyydensuoja ja kilpailusäännöt. Aloitetta laadittaessa otetaan huomioon laajan sidosryhmäyhteisön näkemykset.

Datainfrastruktuurin olisi oltava sekä julkisen palvelun tiedotusvälineiden että kaupallisten media-alan toimijoiden käytettävissä – olivat nämä suuria tai pieniä taikka startup-yrityksiä tai vakiintuneita toimijoita. Useat EU:n uutiskustantajat voisivat esimerkiksi kilpailusta tai tietosuojasäännöistä tinkimättä yhdistää sisältönsä ja asiakastietonsa ja tuottaa uutisia, jotka on kohdennettu niiden omille kansallisille yleisöille ja joiden niiden omalta kannalta merkityksellinen sisältö käännetään automaattisesti niiden omille kielille. Data-avaruuden avulla olisi myös mahdollista saada arvokkaita näkemyksiä palveluista, joiden tavoitteena on parantaa mediasisällön (uutiset ja viihdesisältö) löydettävyyttä yli rajojen ja tuoda laskentaresurssit helpommin luovien alojen pk-yritysten saataville. Lisäksi data-avaruuden avulla voitaisiin tuottaa synergioita muiden luovien alojen (esim. kulttuuriperinnön data-avaruudet) ja teollisuudenalojen (esim. vähittäiskauppa ja autoteollisuus) tuottamien data-aineistojen kanssa.

³⁴ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-data-strategy_fi

³⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_20_2102

Myös Horisontti Eurooppa -ohjelmalla tuetaan media-alan innovatiivisia sovelluksia ja teknologioita. Modulaarisen ja avoimen lähdekoodin infrastruktuurin mediakomponentteihin tehdyillä investoinneilla voitaisiin helpottaa uusien liiketoimintamallien luomista ja niiden käyttöönottoa perinteisessä ja uudessa mediassa, millä parannetaan kansalaisten mahdollisuuksia saada useista lähteistä peräisin olevaa tietoa.

Tietopohjan parantamiseksi ja tulevien toimintapoliittisten aloitteiden lähtökohdaksi Euroopan komissio tilaa joka toinen vuosi media-alan näkymiä koskevan raportin. Siinä tarkastellaan media-alan suuntauksia teknologian kehityksestä uusiin tuottamisen ja kuluttamisen malleihin ja analysoidaan niiden mahdollisia vaikutuksia Euroopan media-alan markkinoihin ja liiketoimintamalleihin.

TOIMENPIDE 5 – Euroopan virtuaalitodellisuuden ja laajennetun todellisuuden alan yhteenliittymän edistäminen

- *Perustetaan virtuaalitodellisuuden ja laajennetun todellisuuden alan yhteenliittymä, jolla edistetään yhteistyötä näiden alojen välillä ja varmistetaan Euroopan johtoasema*
- *Käynnistetään virtuaalitodellisuuden medialaboratorio uusiin tarinankerronnan ja vuorovaikutuksen tapoihin liittyville hankkeille*

Kohde: eurooppalaiset virtuaalitodellisuuden ja laajennetun todellisuuden alan yritykset sekä näitä sovelluksia käyttävät alat ja ammattilaiset

Immersiiviset teknologiat ja korkealaatuinen sisältö mahdollistavat uusien sovelluskohteiden ja käyttötapausten luomisen sekä uudet keinot olla yhteydessä yleisöihin. Immersiivisillä teknologioilla luodaan houkuttelevampia ja immersiivisempiä elämyksiä esimerkiksi median, viihteen, kulttuurin, terveydenhuollon, muotoilun, arkkitehtuurin, valmistusteollisuuden, koulutuksen, matkailun, muodin, koulutuksen tai vähittäiskaupan aloilla.

Virtuaalitodellisuuden ja laajennetun todellisuuden osuus maailmantaloudesta voi vuoteen 2030 mennessä olla jo noin 1,3 biljoonaa euroa. Vuonna 2019 vastaava luku oli 39 miljardia euroa.³⁶

Vaikka enin osa suurista toimijoista sijaitsee tällä hetkellä Aasiassa ja Yhdysvalloissa, myös Euroopalla on merkittävät mahdollisuudet nousta tämän teknologian alan markkinajohtajaksi.³⁷ EU:n tutkimusrahastoista on tuettu 1990-luvulta alkaen yli 450:tä virtuaalitodellisuuden ja laajennetun todellisuuden alan hanketta kaikkiaan yli miljardin euron summalla.

Euroopalla on laajan kulttuurisen monimuotoisuutensa ansiosta selvä kilpailuetu sisällön suhteen: johtavat kulttuurialan toimijat, kuten ARTE, Venetsian elokuvafestivaali ja Centre National du Cinéma, tutkivat ja tukevat aktiivisesti virtuaalitodellisuuteen liittyviä mahdollisuuksia. Euroopassa on myös erittäin osaavia työntekijöitä, jotka pystyvät

³⁶ <https://www.pwccn.com/en/tmt/economic-impact-of-vr-ar.pdf>

³⁷ https://ec.europa.eu/futurium/en/system/files/ged/vr_ecosystem_eu_report_0.pdf

tekemään 3D-mallinnusta ja luomaan tietokoneella tuotettua sisältöä pelialalle ja virtuaalitodellisuuden animaatioihin.

Euroopan luovuuden ja vahvan tutkimuspohjan myötä virtuaalitodellisuuden ja laajennetun todellisuuden sisällöt, tekniset ratkaisut ja sovellukset voivat synnyttää innovaatioita myös muilla teollisuudenaloilla, kuten valmistusteollisuudessa, kun niillä parannetaan prosesseja ja tuotekehitystä. Lisäksi ne voivat merkittäväällä tavalla viedä eteenpäin matkailualan muutosta ja avustaa muodin tai arkkitehtuurin kaltaisia luovia aloja uusien liiketoimintamallien kehittämisessä, tuotannon tehostamisessa jätettä vähentämällä ja asiakaskokemuksen parantamisessa.

Eurooppalainen virtuaalitodellisuuden ja laajennetun todellisuuden ala on kuitenkin hajaantunut lukuisille toimialoille, toimijoihin ja sovelluksiin. Komissio ehdottaakin virtuaalitodellisuuden ja laajennetun todellisuuden alan yhteenliittymän perustamista. Näin voitaisiin edistää yhteistyötä ja vuorovaikutusta eri alojen välillä ja varmistaa Euroopan johtoasema näillä ratkaisevan tärkeillä ja kasvavilla markkinoilla. Virtuaalitodellisuuden ja laajennetun todellisuuden alan yhteenliittymä tarjoaisi lähtökohdan synergioiden saavuttamiselle edistämällä yhteisiä toimia ja sitoumuksia.

Yhteenliittymän perustana on laaja monialainen lähestymistapa, johon osallistuvat toimialat, teknologian tuottajat ja luovat toimijat. Yhteenliittymä kuvastaisi tätä taitojen moninaisuutta, ja siihen kuuluisi merkittäviä toimijoita, jotka edustaisivat eri aloja sisällöntuotannosta ja jakelusta teknologian saatavuuteen sekä innovointiin ja liiketoiminnan kehittämiseen. Sen jäsenet edustaisivat kansallisia tai alueellisia virtuaalitodellisuuden ja laajennetun todellisuuden alan järjestöjä sekä eri teollisuudenaloja, jotka voisivat hyötyä virtuaalitodellisuuden ja laajennetun todellisuuden teknologioiden laajemmasta hyödyntämisestä sisällön luomisessa ja käyttämisessä.

Yhteenliittymän laatisi vuoden 2021 loppuun mennessä strategia-asiakirjan, jossa hahmotellaan, a) missä määrin virtuaalitodellisuutta ja laajennettua todellisuutta voidaan ottaa käyttöön media-alalla, b) mitkä ovat vuodelle 2026 asetettavat tavoitteet virtuaalitodellisuuden ja laajennetun todellisuuden optimaaliselle käyttöönotolle media-alalla ja c) millaisilla konkreettisilla sitoumuksilla ala aikoo edistää näiden tavoitteiden saavuttamista.

Lisäksi käynnistetään virtuaalitodellisuuden medialaboratorio, jolla tuetaan luovaa yhteistyötä uusiin virtuaalitodellisuuteen ja laajennettuun todellisuuteen pohjautuvien tarinankerronnan ja vuorovaikutuksen tapoihin liittyvissä hankkeissa. Medialaboratorio mahdollistaa yhteistyön ja vastavuoroisen oppimisen eri ammattiryhmien edustajien (toimittajat, elokuvaohjaajat, pelisuunnittelijat, ohjelmoijat ja tutkijat) kesken. Rahoitettavissa hankkeissa keskitytään viihde-, kulttuuri- ja uutisisältöön sekä virtuaalitodellisuuden sovelluksiin muilla toimialoilla, kuten matkailualalla tai koulutuksessa.

TOIMENPIDE 6 – Tavoitteena ilmastoneutraali audiovisuaaliala

- *Jäsennelty parhaiden käytäntöjen vaihto toimialan sekä kansallisten ja alueellisten elokuva- ja audiovisuaalialan rahastojen kesken*

Kohde: eurooppalaiset audiovisuaalialan yritykset ja ammattilaiset

Media-ala tuottaa huomattavia ympäristövaikutuksia. Toisin kuin on laita monilla muilla eurooppalaisilla toimialoilla, Euroopan media-alan hiilidioksidipäästöt kasvavat jatkuvasti, mikä johtuu myös median kulutuksen jatkuvasta kasvusta erityisesti suoratoistoalustojen välityksellä.

Audiovisuaalialalla on arvioitu, että yksi televisiosarjan jakso tuottaisi noin 35 hiilidioksidiekvivalenttitonnia, kun taas pitkä elokuva tuottaisi 1 000 hiilidioksidiekvivalenttitonnia.³⁸ Keskimäärin yhden eurooppalaisen pitkän elokuvan tuotannossa syntyy 192 tonnia hiilidioksidia. Suurissa kansainvälisissä (yhteis)tuotannoissa vaikutus saattaa olla tätäkin suurempi, jopa useita tuhansia hiilidioksiditonnieja.

EU:n tavoitteena on saavuttaa ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä, ja tavoitteen saavuttamiseksi komissio tekee tiivistä yhteistyötä toimialan sekä kansallisten ja alueellisten elokuva- ja audiovisuaalialan rahastojen kanssa, jotta voidaan jakaa olemassa olevia parhaita käytäntöjä³⁹ ja sopia yhteisistä välineistä ja vihreistä normeista. Internetin suoratoistoalustoja, joiden osuus hiilijalanjäljestä kasvaa kulutuksen kasvun vuoksi, kehoitetaan myös esittämään ideoita ja aloitteita.

Komissio laatii oppaan, joka koskee tuotantotapojen viherryttämisen ja palvelujen tarjoamisen parhaita käytäntöjä. Lähestymistapa on vaiheittainen, ja tavoitteena on lisätä tietoisuutta ja kannustaa toimialaa ryhtymään kestävämpien ratkaisujen toteuttamiseen. Oppaalla täydennetään digitaalistrategiaan⁴⁰ sisältyviä komission toimia datakeskusten ja tietoliikenneverkkojen kaltaisten infrastruktuurien ilmastoneutraaliuden, energiatehokkuuden ja kestävyuden parantamiseksi.

4. MAHDOLLISTAMINEN JA VAIKUTUSMAHDOLLISUUKSIEN LISÄÄMINEN

.

Eurooppalaisten tulisi olla digitaalisen vuosikymmenen edelläkävijöitä. Viimeaikaisella EU:n lainsäädännöllä – esimerkiksi tarkistetulla audiovisuaalisia mediapalveluja koskevalla direktiivillä sekä tekijänoikeusuudistuksella – varmistetaan osaltaan kaikkien media-alan toimijoiden, myös verkkoalustojen, suurempi vastuu heikossa asemassa olevien median käyttäjäryhmien, etenkin alaikäisten, suojelemisesta. Lainsäädännöllä vahvistetaan myös eurooppalaisten tekijöiden oikeuksia.

Tämä osio pohjautuu tähän vakaaseen sääntely-ympäristöön, ja siinä esitetään aloitteita, joilla mahdollistetaan eurooppalaisten media-alan yritysten ja osaajien menestyminen Euroopan ja maailmanlaajuisilla markkinoilla. Näissä aloitteissa otetaan huomioon, että kansalaisten on voitava löytää monipuolista ja laadukasta verkkosisältöä, valita sitä ja liikkua sujuvasti ja tehokkaasti nykyaikaisessa mediaympäristössä.

---

³⁸ Greening the European Audiovisual Industry – The Best Strategies and Their Costs (julkaistaan vuonna 2021).

³⁹ Eurooppalainen ilmastositoumus, jonka toteuttamisen Euroopan komissio käynnistää joulukuussa 2020, on yksi aiheeseen liittyvien hyvien käytäntöjen lähteistä ja toimii yhteistyöfoorumina.

⁴⁰ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/content/european-digital-strategy>

Vaikka huomiota kiinnitetään erityisesti Euroopan nuorisoon, kaikkia taustoja ja sukupolvia edustaville eurooppalaisille – myös ikääntyneille – pyritään antamaan mahdollisuus olla aktiivisia ja kriittisiä mediasisällön käyttäjiä.

TOIMENPIDE 7 – Tavoitteena audiovisuaalisen sisällön laajempi saatavuus koko EU:ssa

- *Audiovisuaalialan kanssa aloitetaan vuoropuhelu, jonka päämääränä on sopia konkreettisista toimista, joilla parannetaan audiovisuaalisen sisällön rajat ylittävää saatavuutta EU:ssa*

Kohde: audiovisuaaliala (esim. tuottajat, lähetystoiminnan harjoittajat, tilausvideopalvelut ja jakelijat), kuluttajajärjestöt ja muut sidosryhmät, kuten kansalliset elokuvarahastot

Covid-19-kriisin myötä audiovisuaalisten palvelujen verkkokäyttö kodeissa on lisääntynyt valtavasti, samoin kuin kotitalouksien halukkuus investoida kodin viihdeteknologiaan.⁴¹ Kriisi on luonut toimialalle mahdollisuuden tavoittaa laajempia yleisöjä verkon kautta. Hiljattain annetun sisällön siirrettävyyttä koskevan asetuksen⁴² ansiosta Euroopan kansalaiset voivat kaikkialla EU:ssa matkustaessaan katsella ja kuunnella ostamaansa tai tilaamaansa sisältöä. Asetuksesta on jo ollut käytännön hyötyä.⁴³

Audiovisuaalisen verkkosisällön saatavuutta on edelleen mahdollista lisätä merkittävästi. Maarajoituksia koskevaa asetusta (”geoblokkausasetusta”) koskevasta ensimmäisestä lyhyen aikavälin uudelleentarkastelusta laaditussa kertomuksessa⁴⁴ mainitaan jäsenvaltioiden väliset merkittävät erot audiovisuaalisten tuotantojen saatavuudessa. Keskimäärin vain 14 prosenttia elokuvista on saatavilla kaikkien jäsenvaltioiden tilausvideopalveluissa.⁴⁵

---

⁴¹ PwC:n raportin ”Global Entertainment & Media Outlook 2020–2024” mukaan covid-19-kriisin seurauksena kuukausimaksullisten tilausvideopalvelujen liikevaihdon uskotaan ohittavan lipputulot vuonna 2020. Seuraavien viiden vuoden aikana liikevaihdon ennustetaan kasvavan merkittävästi ja ylittävän lipputulot jo yli kaksinkertaisesti vuonna 2024. Samalla suoratoistopalvelujen maailmanlaajuinen liikevaihto on kasvanut 26 prosenttia vuonna 2020.

⁴² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/1128, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, verkkosisältöpalvelujen rajat ylittävästä siirrettävyydestä sisämarkkinoilla.

⁴³ Usein matkustavat eurooppalaiset ilmoittavat, että säännöillä on heille suuri merkitys, kun he ovat matkalla. Lähes puolet (49 prosenttia) eurooppalaisista, joilla on jokin maksuton tai maksullinen verkkosisältöpalvelutilaus ja jotka ovat matkustaneet EU:ssa, on yrittänyt päästä käyttämään tilaustaan jossakin toisessa EU:n jäsenvaltiossa oleskellessaan. Vuonna 2019 toteutettu eurobarometri 477 a ”Accessing content online and cross-border portability of online content services – survey on cross-border portability”.

⁴⁴ Komission kertomus Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Geoblokkausasetusta koskeva ensimmäinen lyhyen aikavälin uudelleentarkastelu. Saatavilla osoitteessa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-FI/TXT/?uri=CELEX:52020DC0766>.

⁴⁵ Maiden välillä on merkittäviä eroja, sillä esimerkiksi Kreikassa katsojilla on käytettävissään vain 1,3 prosenttia EU:ssa verkossa saatavilla olevista elokuvista, kun taas Saksassa luku on 43,1 prosenttia. Lähde: Komission yksiköiden valmisteluasiakirja geoblokkausasetusta koskevasta ensimmäisestä lyhyen aikavälin uudelleentarkastelusta.

Hiljattain tehty eurobarometritutkimus osoittaa, että yli kolmannes internetin käyttäjistä on kiinnostunut käyttämään audiovisuaalista sisältöä yli rajojen.⁴⁶ Nämä havainnot vahvistetaan Euroopan audiovisuaalialan seurantakeskuksen uusimmissa tiedoissa, joiden mukaan EU:ssa tehdyt elokuvat asetetaan saataville keskimäärin ainoastaan kolmen EU27:n jäsenvaltion tilausvideopalveluustoilla.⁴⁷ Eurooppalaisille tämä tarkoittaa valtavaa monimuotoisuuden ja käyttämättä jääneiden mahdollisuuksien aarreaittaa.

Audiovisuaalialan olisi voitava nähdä koko Eurooppa alkuperämarkkinanaan ja hyödyntää uusia kulutustottumuksia asettamalla enemmän teoksia saataville verkossa eri jäsenvaltioissa.

Audiovisuaalialan tukemiseksi tässä muutoksessa komissio aikoo käynnistää sen kanssa vuoropuhelun. Vuoropuhelun avulla päästään sopimaan konkreettisista toimista, joilla geoblokkausasetuksen uudelleentarkastelun jatkotoimena parannetaan audiovisuaalisen sisällön rajat ylittävää saatavuutta. Näin toimiala saisi mahdollisuuden laajentaa toimintaansa ja tavoittaa uusia yleisöjä sekä hyödyttää Euroopan kansalaisia tarjoamalla heille enemmän valinnanvaraa.

Vuoropuheluun osallistuu audiovisuaalialan edustajia (esim. tuottajia, lähetystoiminnan harjoittajia, tilausvideopalveluita ja jakelijoita), kuluttajajärjestöjä sekä kansallisten elokuvarahastojen kaltaisten muiden sidosryhmien edustajia, ja se järjestetään vuoden 2021 aikana. Vuoropuhelussa voitaisiin määrittää mahdolliset erityistavoitteet audiovisuaalisten teosten levittämisen lisäämiselle kaikkialla EU:ssa sekä keinot, joilla tavoitteet saavutetaan.

Komissio seuraa yhteistyössä audiovisuaalialan kanssa, kuinka erityistavoitteiden saavuttamisessa edistytään sekä jatkotoimista päättäessään arvioi eri vaihtoehtoja, kuten lainsäädäntötoimia.

Elokuvateattereiden olisi säilyttävä kulttuuritiloina, jotka tarjoavat entistä paremmat mahdollisuudet sosiaaliseen vuorovaikutukseen. Komissio tarkastelee tätä varten Luova Eurooppa -ohjelman Media-alaohjelman puitteissa keinoja, joilla elokuvateattereita voitaisiin kannustaa tekemään elokuvateatterissa käynnistä entistä suuremman elämyksen.

TOIMENPIDE 8 – Euroopan media-alan osaajien tukeminen

- *Uudet mentorointiohjelmat Euroopan media-alan osaajille*
- *Media-alaohjelman puitteissa järjestettävät intensiivikurssit, joissa nuoret media-alan ammattilaiset saavat käytännön koulutusta*
- *Monimuotoisuutta niin kameran edessä kuin sen takana tukeva kampanja*
- *Media Market Gateway -väline, jonka avulla etsitään Euroopan lupaavimpia media-alan startup-yrityksiä ja autetaan niitä menestymään*
- *Luovan innovoinnin laboratoriot startup-yrityksille ja nopeasti kasvaville yritysille*

⁴⁶ Flash-eurobarometri 477 b (2019).

⁴⁷ Euroopan audiovisuaalialan seurantakeskuksen raportti ”Film and TV content in VOD catalogues, 2020 Edition”.

Kohde: eurooppalaiset audiovisuaalialan ammattilaiset ja eurooppalaiset media-alan innovaatioyritykset (audiovisuaalialalla ja sen ulkopuolella)

Kaikkia aloja ja kaikkia Euroopan alueita edustavat media-alan osaajat ovat Euroopan kilpailukyvyyn kannalta keskeisessä asemassa.

Joidenkin ammattien katsotaan kuitenkin edelleen olevan tiettyjen yhteiskuntaryhmien ulottumattomissa. Tätä kuvastaa esimerkiksi naisten aliedustus audiovisuaalialan päätöksentekoaikavälillä.⁴⁸

Komissio valtavirtaistaa mentorointikäytännöt, jotka ovat osoittautuneet erittäin menestykselliseksi viime vuosina tuetuissa audiovisuaalialan koulutushankkeissa, joita on toteutettu Luova Eurooppa -ohjelman Media-alaohjelmassa.⁴⁹ Mentorointiohjelmaa kehitetään eri muodoissa hyödyntäen kaikkia digitaalitekniikan tarjoamia luovia mahdollisuuksia ja liiketoimintamahdollisuuksia.

Lisäksi aloitetaan viestintäkampanja, jolla edistetään monimuotoisuutta paitsi kameran edessä, myös sen takana, jotta voidaan lisätä representaatioiden monimuotoisuutta ja tuoda mukaan uudenlaisia ajatuksia, tarinoita ja ääniä. Kampanjalla tuetaan komission tiedonantoa ”Tasa-arvon unioni: EU:n rasismintorjunnan toimintasuunnitelma 2020–2025”⁵⁰, EU:n hltiq-henkilöiden tasa-arvoa koskevaa strategiaa⁵¹ sekä romanien tasa-arvoa, osallisuutta ja osallistumista koskevaa EU:n strategiakehystä⁵².

Innostavien roolimallien esiin nostaminen on merkittävä askel, kun näille aloille pyritään saamaan entistä monipuolisemmin erilaisia ihmisryhmiä edustavia henkilöitä. Kampanjalla pyritään kiinnittämään huomio eurooppalaisiin alan ammattilaisiin, ja sen tavoitteena on nostaa esiin monenlaisia ammattikuntia ja kannustaa naisia ja muita heikommassa asemassa olevia yhteiskuntaryhmiä, kuten vammaisia henkilöitä tai rodulliseen tai etniseen vähemmistöryhmään kuuluvia ihmisiä, harkitsemaan uraa näillä aloilla.

Lisäksi Luova Eurooppa -ohjelman taitojen kehittämistä koskevia aloitteita vahvistetaan järjestämällä Media-alaohjelman puitteissa intensiivikursseja, joilla nuoret media-alan osaajat eri puolilta Eurooppaa voivat saada käytännön kokemusta esimerkiksi sellaisilla aloilla kuin innovatiivinen tarinankerronta, uudet liiketoimintamallit, uudet jälkituotantotekniikat sekä esteettömän sisällön tuottamiseen liittyvät taidot.

⁴⁸ Euroopan sukupuolistrategian 2020–2025 mukaisesti komissio tukee jatkossakin tasa-arvoa edistäviä hankkeita Luova Eurooppa -ohjelmassa, muun muassa Musiikki liikuttaa Eurooppaa -hanketta. Lisäksi komissio aikoo esittää tasa-arvostrategian audiovisuaalialaa varten osana seuraavaa Media-alaohjelmaa, jossa naispuolisille elokuvantekijöille, tuottajille ja käsikirjoittajille tarjotaan rahoitustukea, jäsennelyä vuoropuhelua, mentorointia ja koulutusta.

⁴⁹ https://eacea.ec.europa.eu/creative-europe/actions/media/training_en

⁵⁰ https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/combating-discrimination/racism-and-xenophobia/eu-anti-racism-action-plan-2020-2025_fi

⁵¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_20_2068

⁵² https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/combating-discrimination/roma-eu/roma-equality-inclusion-and-participation-eu_fi

Luova Eurooppa -ohjelman Median alaohjelmassa tehdään yhteistyötä myös muiden aloitteiden kanssa Euroopan lupaavimpien mediaympäristössä toimivien startup-yritysten etsinnässä. Näitä muita aloitteita ovat esimerkiksi innovointitutka⁵³, Startup Europe -aloite⁵⁴ sekä koordinointi- ja tukitoimi Media Motor Europe⁵⁵. Tätä varten Startup Europe -aloitteen yhteydessä käynnistetään kiinnostuksenilmaisupyynnö, joka on kohdennettu luovien alojen ja mediateknologia-alan toimijoille ja jolla pyritään kartoittamaan lupaavia hankkeita.

Luova Eurooppa -ohjelman Median alaohjelma tarjoaa lisäksi kasvualustan näille yrityksille ja auttaa niitä menestymään nopeasti muuttuvalla audiovisuaalialalla. Yritykset voisivat hyötyä Luova Eurooppa -ohjelman Median alaohjelmasta myönnettävän markkinatuen saatavuuden parantamisesta niin sanotun ”Media Market Gateway” -välineen välityksellä. Tämä edellyttää aktiivista valmistelua, esimerkiksi valmennusta ja mentorointia, joissa käsitellään markkinasuuntauksia ja oman yrityksen asemointia markkinoille sekä liiketoimintasuunnitelmia ja kaupallistamisstrategioita. Tavoitteena on kyetä hyödyntämään tehokkaasti Euroopan tunnusten alla tapahtuvaa yhdistettyä fyysistä ja virtuaalista läsnäoloa tärkeimmissä maailmanlaajuisissa media-alan markkinointitapahtumissa (esim. Berlinale, Cannesin ja Venetsian elokuvajuhlat, GamesCom ja VR Days).

Startup-yrityksillä ja nopeasti kasvavilla yrityksillä on mahdollisuus osallistua Creative Innovation Labs -hankkeeseen, joka on Luova Eurooppa -ohjelman monialaiseen toimintalinjaan sisältyvä uusi aloite. Näin saatetaan yhteen media-ala ja muut luovat alat (esim. musiikki- ja kustannusala) ja päästään tekemään kokeiluja datalla, virtuaaliodellisuudella ja laajennetulla todellisuudella sekä muulla teknologialla. Tällä tavoin voidaan kehittää uutta sisältöä, uusia liiketoimintamalleja ja uusia taitoja, edistää monimuotoisuutta, osallistamista ja kestävyyttä sekä lisätä yleisön osallistumista.

On syytä huomata, että innovatiiviset media-alan startup-yritykset ja pk-yritykset voivat myös hakea Euroopan innovaationeuvoston⁵⁶ ja Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin⁵⁷ myöntämää Horisontti Eurooppa -ohjelman tukea.

TOIMENPIDE 9 – Kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen

- *Sovelletaan käytännössä audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin uusia medialukutaitoa koskevia velvoitteita (medialukutaitoa kehittävät työkalut sekä ohjeet jäsenvaltioille)*
- *Tuetaan mediasisältöjä koostavien vaihtoehtoisten palvelujen perustamista*

Kohde: Euroopan kansalaiset, erityisesti nuoret, sekä videonjakoalustat

Medialukutaidolla on ratkaiseva merkitys kansalaisten vaikutusmahdollisuuksille nykyisessä mediaympäristössä, ja sitä olisi tuettava eri ohjelmissa ja aloitteissa, kuten

⁵³ <https://www.innoradar.eu/>

⁵⁴ <https://startupeuropeclub.eu/>

⁵⁵ <https://cordis.europa.eu/project/id/871552>

⁵⁶ Ks. Euroopan innovaationeuvoston pilottihanke: <https://ec.europa.eu/research/eic/index.cfm>.

⁵⁷ <https://eit.europa.eu/>.

Euroopan demokratiatoimintasuunnitelmassa esitetään. Näin korostetaan medialukutaidon merkitystä disinformaation torjunnassa ja edistetään asiaa koskevaa yhteistyötä.

Medialukutaito kattaa kaikki tekniset, kognitiiviset, sosiaaliset ja kansalaistaidot sekä luovat valmiudet, joiden avulla kansalaiset pystyvät hyödyntämään mediaa, suhtautumaan siihen kriittisesti ja olemaan vuorovaikutuksessa sen kanssa. Medialukutaito on myös ratkaisevan tärkeää, jotta kuluttajat voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä ja jotta heitä voidaan tukea kestävämpien ja ympäristöystävällisempien kulutustottumusten omaksumisessa. Medialukutaito olisi sisällytettävä koulujen opetussuunnitelmiin, jotta lapset voisivat käyttää mediapalveluja vastuullisesti ja jotta heillä olisi paremmat valmiudet varautua verkkoväkivallan ja disinformaation uhkiin.

Tarkistetussa audiovisuaalisia mediapalveluja koskevassa direktiivissä esitetään toimenpiteitä, joilla autetaan parantamaan kansalaisten medialukutaitoa. Direktiivissä säädetään, että jäsenvaltioiden olisi edistettävä medialukutaitoa ja toteutettava toimenpiteitä sen kehittämiseksi sekä annettava toimenpiteistä komissiolle kertomus tällaisia kertomuksia koskevien komission suuntaviivojen mukaisesti. Direktiivin mukaan videonjakoalustoilla olisi otettava käyttöön tehokkaita medialukutaitoa edistäviä toimenpiteitä ja välineitä ja lisättävä käyttäjien tietoisuutta näistä toimenpiteistä ja välineistä.

Näiden audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin säännösten tehokas täytäntöönpano on keskeisen tärkeää medialukutaidon kehittämiseksi edelleen ja sisällön saatavuuden parantamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa. Tämän vuoksi, ja jotta varmistetaan uusien velvoitteiden käytännön soveltaminen erityisesti verkossa, komissio kehittää yhdessä audiovisuaalialan eurooppalaisten sääntelyviranomaisten ryhmän ja muiden asiantuntijoiden kanssa sekä videonjakoalustojen kanssa keskustellen välineistön, jolla lisätään käyttäjien tietoisuutta medialukutaitoon liittyvistä kysymyksistä, autetaan heitä kehittämään kriittisiä taitojaan ja tekemään parempia valintoja sekä autetaan heitä hyödyntämään monipuolisemmin videonjakoalustoilla saatavilla olevaa mediasisältöä.

Aloitteen odotetaan hyödyttävän erityisesti nuoria käyttäjiä, jotka olisi otettava kaikilta osin mukaan sen kehittämiseen. Tästä syystä komissio perustaa opiskelijoista ja nuorista toimittajista koostuvan tilapäisen palauteryhmän, jonka tehtävänä on testata ja kehittää välineistöä. Sukupuolet ovat palauteryhmässä tasapuolisesti edustettuina, minkä lisäksi se on osallistava ja monimuotoinen. Tällaisella lähestymistavalla varmistetaan, että välineistöllä vastataan tehokkaasti nuorten käyttäjien tarpeisiin ja lisätään heidän vaikutusmahdollisuuksiaan verkkoympäristössä sekä torjutaan sukupuoleen, kulttuuriin, uskontoon tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvia stereotyyppioita. Välineistön toteutuksesta raportoidaan myös audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin mukaisissa medialukutaitoa koskevissa kertomuksissa, joiden laajuus määritetään vuonna 2021 annettavissa komission suuntaviivoissa.

Näiden toimien osana komissio tehostaa myös toimiaan seuraavan eurooppalaisen medialukutaitoviikon yhteydessä lisätäkseen sen vaikuttavuutta ja osallistavuutta. Tässä yhteydessä komissio tutkii mahdollisuutta lisätä yhteistyötä sopivien kansainvälisten järjestöjen kanssa.

Ehdotetut toimet sovitetaan kaikilta osin yhteen digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelman 2021–2027⁵⁸ tavoitteiden kanssa, joita toimilla täydennetään. Tavoitteilla pyritään lisäämään koulutuksen mahdollisuuksia auttaa oppijoita kehittämään valmiuksia suhtautua tietoon kriittisesti, suodattaa ja arvioida sitä ja etenkin tunnistaa disinformaatiota, hallita tietotulvaa ja kehittää finanssiosaamista.⁵⁹

Horisontti Eurooppa -ohjelmasta tuetaan myös kansalaisten poliittisen osallistumisen kehittämistä edistämällä kriittistä digitaalista lukutaitoa ja mahdollisuutta hyödyntää moniarvoista mediasisältöä.

Täydentääkseen näitä toimia komissio tukee kehittyneitä tiedonhaku- ja tiedon koostamismenetelmiä koskevaa tutkimusta ja innovointia helpottaakseen sellaisten riippumattomien vaihtoehtoisten uutisia koostavien palvelujen perustamista, jotka pystyvät tarjoamaan monipuolisesti erilaisia tietolähteitä.

Yleisön ja erityisesti nuorten tietoisuutta eurooppalaisesta sisällöstä pyritään parantamaan Luova Eurooppa -ohjelman Media-alaohjelman 30. vuosipäivän yhteydessä vuonna 2021. Tarkoituksena on käynnistää kampanja, jossa nuorille sukupolville kerrotaan eurooppalaisen sisällön runsaudesta ja monimuotoisuudesta esittelemällä ohjelmasta tukea saaneita menestystarinoita, hankkeita ja osajia.

TOIMENPIDE 10 – Euroopan media-alan markkinoiden toiminnan varmistaminen

- *Eurooppalaisten media-alan sääntelyviranomaisten yhteistyökehyksen vahvistaminen audiovisuaalisten mediapalvelujen eurooppalaisten sääntelyviranomaisten ryhmän puitteissa*

Kohde: eurooppalaiset media-alan sääntelyviranomaiset, Euroopan audiovisuaalisen median ala sekä markkinatoimijat

Todellisten tasapuolisten toimintaedellytysten luominen kaikille audiovisuaalisen median toimijoille sekä oikeudenmukaisen ympäristön luominen tekijöille ja sisältöön investoiville ovat olleet tarkistetun audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin ja nykyaikaistetun tekijänoikeuskehyksen keskeisiä tavoitteita.

Esimerkiksi tilausvideopalveluja tuottavien alustojen on tarkistetun audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin mukaisesti varmistettava, että 30 prosenttia niiden ohjelmaluetteloissa olevista teoksista on eurooppalaisia. Näin pyritään varmistamaan lähetystoiminnan harjoittajien ja tilausvideopalveluja tuottavien alustojen välinen oikeudenmukainen kilpailu eurooppalaisen sisällön markkinoinnissa ja siihen investoimisessa

Tarkistetun audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin ja tekijänoikeussääntöjen tehokas ja johdonmukainen täytäntöönpano jäsenvaltioissa on

⁵⁸ https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_fi

⁵⁹ Medialukutaidon merkitystä korostettiin myös vuonna 2020 laaditussa Euroopan osaamisohjelmassa, jonka mukaan komissio työstää yhdessä jäsenvaltioiden kanssa eurooppalaisen aikuiskoulutusohjelman uusia painopisteitä. Tavoitteena on täydentää uudistettuja eurooppalaisen koulutusyhteistyön puitteita ja tukea Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista.

olennaisen tärkeää sen varmistamiseksi, että ne täyttävät niille asetetun tehtävän. Samalla on tärkeää varmistaa, että media-alan toimijoiden aineetonta omaisuutta suojataan valvomalla tehokkaasti teollis- ja tekijänoikeuksia.

Tarkistetun audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin osalta jäsenvaltioiden ja erityisesti niiden media-alan sääntelyviranomaisten on seurattava riittävällä tavalla uusien sääntöjen moitteetonta soveltamista ja mahdollistettava tarvittaessa niiden täytäntöönpano.⁶⁰ Tämä edellyttää erityisesti seuraavaa:

- eurooppalaisen sisällön osuutta tilausvideopalvelujen ohjelmaluetteloissa koskevien velvoitteiden johdonmukainen täytäntöönpano (myös komission hiljattain antamien ohjeiden perusteella)⁶¹
- eurooppalaisten teosten etusijalle nostamista koskevien uusien sääntöjen johdonmukainen soveltaminen antamalla lisää käytännön ohjeita ja kannustamalla omaksumaan yhteisiä lähestymistapoja, jotka koskevat yleisen edun mukaisen sisällön etusijalle nostamista⁶²
- videonjakoalustoja koskevien uusien velvoitteiden tehokas täytäntöönpano.

Komissio arvioi tältä osin, onko audiovisuaalisten mediapalvelujen eurooppalaisten sääntelyviranomaisten ryhmän puitteissa tehtyä yhteistyötä lisättävä sen varmistamiseksi, että yhteistyön muodolla ja laajuudella edistetään mediaa koskevien uusien sääntöjen käytännön toimivuutta ja että sen avulla pystytään vastaamaan media-alan markkinoiden uusiin haasteisiin. Komissio jatkaa tässä tarkoituksessa rajat ylittävän yhteistyön parhaiden käytäntöjen arvioimista ja seuraa tiiviisti audiovisuaalisten mediapalvelujen eurooppalaisten sääntelyviranomaisten ryhmän vuoden loppuun mennessä vahvistettavan yhteisymmärryspöytäkirjan vaikutusta.

Yhteisymmärryspöytäkirja on alakohtainen ja vapaaehtoinen yhteistyömekanismi, joka perustuu eurooppalaisten media-alan sääntelyviranomaisten ainutlaatuisen asiantuntemukseen. Siihen sisällytetään erityisiä yhteistyö- ja tietojenvaihtomekanismeja, joiden avulla eurooppalaiset media-alan sääntelyviranomaiset voivat käsitellä toimialaansa kuuluvia tarkistetun audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin täytäntöönpanoon liittyviä käytännön kysymyksiä ja rajat ylittäviä tapauksia. Tämä

---

⁶⁰ Uusien sääntöjen lisäksi sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla annettua direktiiviä 2005/29/EY, jäljempänä 'sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi', sovelletaan audiovisuaalisissa mediapalveluissa esiintyviin sopimattomiin kaupallisiin menettelyihin, kuten harhaanjohtavaan mainontaan ja aggressiivisiin kaupallisiin menettelyihin, siltä osin kuin niitä ei kateta audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin säännöksissä. Asetuksen (EU) 2017/2394 mukaisen kuluttajasuojan yhteistyöverkon avulla varmistetaan EU:n kuluttajalainsäädännön täytäntöönpano unionin sisäisissä ja unioninlaajuisissa rikkomuksissa.

⁶¹ Audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin 13 artiklan 7 kohdan nojalla laaditut ohjeet eurooppalaisten teosten osuuden laskemisesta tilausvideopalvelujen ohjelmaluetteloissa sekä pienen yleisön ja pienen liikevaihdon määrittämisestä; https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.223.01.0010.01.ENG

⁶² Tarkistetun audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin 7 a artiklassa todetaan, että jäsenvaltiot voivat toteuttaa toimenpiteitä yleisen edun mukaisten audiovisuaalisten mediapalvelujen asianmukaisen korostamisen varmistamiseksi. Tällä pyritään median moniarvoisuuden, sananvapauden ja kulttuurisen monimuotoisuuden kaltaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Audiovisuaalisten mediapalvelujen eurooppalaisten sääntelyviranomaisten ryhmän alaisuuteen perustettiin vuonna 2020 erityinen työryhmä, jonka tehtävänä on helpottaa yhteisymmärryksen saavuttamista tämän säännöksen soveltamisalasta ja mahdollisista sääntelyyn perustuvista lähestymistavoista, joita jäsenvaltiot voivat soveltaa tällä alalla.

aloite, jossa keskitytään erityisesti tarkistetun audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin edellä mainittuihin uusiin säännöksiin, täydentää digitaalisia palveluja koskevalla säädöksellä perustettavaa verkkopalvelujen monialaista hallintojärjestelmää. Komissio arvioi vuoden 2021 loppuun mennessä yhteisymmärryspöytäkirjan toimintaa ja ehdottaa tarvittaessa parannuksia.

Lisäksi komissio tutkii yhteistyössä jäsenvaltioiden, niiden elokuvarahastojen ja audiovisuaalisten mediapalvelujen eurooppalaisten sääntelyviranomaisten ryhmän kanssa, myös tilauspalveluja tuottavat alustat osallistaen, muita tapoja lisätä monimuotoisuutta tilausvideopalvelujen ohjelmaluetteloissa. Eräs audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin päämääristä on rohkaista lähetystoiminnan harjoittajia sisällyttämään ohjelmistoonsa riittävän suuri osuus eurooppalaisia yhteistuotantoja tai muista Euroopan maista peräisin olevia teoksia. Tämän päämäärän mukaisesti olisi pyrittävä sopimaan vapaaehtoisista tavoitteista näiden teosten osuuden lisäämiselle myös tilausvideopalvelujen ohjelmaluetteloissa. Näin vahvistetaan vastavuoroisesti Luova Eurooppa -ohjelman Media-alaohjelman tavoitetta näiden teosten osuuden lisäämisestä kaikilla jakelualustoilla.

Euroopan media-alan markkinoiden moitteettoman toiminnan varmistaminen edellyttää myös puuttumista tekijänoikeuksien suojaamaan sisältöön kohdistuvaan piratismiin, joka on lievistä vähentymisestään huolimatta edelleen merkittävä ongelma.⁶³ Sääntöjen vastaisten uusien liiketoimintamallien kehittyminen on toimialan kannalta vakava uhka.⁶⁴

Komissio on sitoutunut varmistamaan teollis- ja tekijänoikeuksien tehokkaamman täytäntöönpanon digitaalisessa ympäristössä teollis- ja tekijänoikeuksia koskevan toimintasuunnitelman mukaisesti.⁶⁵ Komissio keskustelee toimialan kanssa erityisesti siitä, miten voidaan tehostaa nykyisiä piratismiin torjuntakeinoja, kuten kieltomääräyksiä, ja helpottaa niiden käyttöä, etenkin verkossa tapahtuvien kaupallisten rikkomusten dynaamisen ja rajoista piittaamattoman luonteen käsittelemiseksi. Tässä yhteydessä kiinnitetään teollis- ja tekijänoikeuksia koskevaan toimintasuunnitelmaan perustuen erityisesti huomiota kansallisten lainvalvontaviranomaisten välisen yhteistyön ja rajat ylittävän täytäntöönpanon edistämiseen.

---

⁶³ Vuosina 2017–2018 laittoman sisällön yleinen saatavuus väheni 32 prosenttia musiikin, 19 prosenttia elokuvien ja 8 prosenttia televisiosisällön kohdalla. Lähde: Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto, ”Online copyright infringement in the EU. Music, films and TV (2017–2018), trends and drivers”, marraskuu 2019.

⁶⁴ Arvioiden mukaan Euroopan unionissa (EU28) 3,6 prosenttia väestöstä eli 13,7 miljoonaa henkilöä katselee suoratoisto-ohjelmia internetin luvattomista verkkolähteistä. Luvattomien IPTV-liittymien markkinoiden liikevaihdoksi Euroopan unionissa arvioitiin 941,7 miljoonaa euroa vuonna 2018. Lähde: ”Illegal IPTV in the EU”, EUIPO, marraskuu 2019. Teollis- ja tekijänoikeuksien paremmalla valvonnalla autetaan myös vastaamaan audiovisuaaliseen urheilusisältöön kohdistuvan piratismiin aiheuttamiin erityishaasteisiin. Ks. tekijänoikeutta digitaalisilla sisämarkkinoilla koskevasta direktiivistä annetun Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselman liitteenä oleva komission lausuma urheilutapahtumia järjestävistä organisaatioista: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0231_FI.html

⁶⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_20_2187

5. PÄÄTELMÄT

Tässä tiedonannossa komissio esittää media-alaa koskevan kattavan vision aidosti eurooppalaisten media-alan markkinoiden ja digitaalisen vuosikymmenen mahdollisuuksien hyödyntämiseen.

Toimia toteutetaan tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden, Euroopan parlamentin, media-alan ja kaikkien asianomaisten sidosryhmien kanssa. Tältä osin tiedonanto muodostaa konkreettisen etenemissuunnitelman, joka koskee media-alaa osana kulttuuri- ja luovien alojen ekosysteemiä ja jonka tavoitteena on hyötyä digitaalisesta muutoksesta ja edistää media-alan kilpailukykyä.

– LIITE – ALUSTAVA AIKATAULU

Toimenpide	Osatoimenpide	Alustava aikataulu
TOIMENPIDE 1 – EU:n tuen saannin helpottaminen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uusi vuorovaikutteinen työkalu, jolla media-alan yrityksiä opastetaan eri tukivälineiden hyödyntämisessä 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vuoden 2021 ensimmäinen neljännes
TOIMENPIDE 2 – Media Invest -alusta, jolla edistetään audiovisuaalialan investointeja	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Erityinen pääomasijoitusjärjestely eurooppalaisten audiovisuaalisten tuotanto- ja jakelustrategioiden edistämiseksi ➤ Investointihankejatkumon luominen kehittämällä investoijien valmiuksia ja yritysten investointihalukkuutta 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vuoden 2022 ensimmäisestä puoliskosta alkaen ➤ Vuoden 2021 toisesta puoliskosta alkaen
TOIMENPIDE 3 – NEWS-aloite: uutismedia-alan toimenpiteet ja tuet kokoava aloite	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rahoituksen saatavuuden parantaminen lainojen sekä pääomaa koskevan pilottihankkeen avulla ➤ Sijoittajien ja median valmiuksien kehittäminen ➤ Uutismedian tukeminen muutosten toteuttamiseksi yhteistoimin ➤ Euroopan uutismediafoorumi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vuoden 2022 ensimmäisestä puoliskosta alkaen ➤ Vuoden 2021 toisesta puoliskosta alkaen ➤ Vuoden 2021 toisesta puoliskosta alkaen ➤ Vuoden 2021 ensimmäisestä puoliskosta alkaen
TOIMENPIDE 4 – Innovointien vapauttaminen eurooppalaisen mediadata-avaruuden avulla sekä kannustaminen uusien liiketoimintamallien etsimiseen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Luodaan mediadata-avaruus, jolla tuetaan media-alan yrityksiä tiedon jakamisessa ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämisessä ➤ Euroopan media-alan näkymät -raportti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vuoden 2022 ensimmäisestä puoliskosta alkaen ➤ Vuoden 2021 toisesta puoliskosta alkaen
TOIMENPIDE 5 – Euroopan virtuaalitodellisuuden ja laajennetun todellisuuden alan yhteenliittymän edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Perustetaan virtuaalitodellisuuden ja laajennetun todellisuuden alan yhteenliittymä, jolla edistetään yhteistyötä näiden alojen välillä ja varmistetaan Euroopan johtoasema ➤ Käynnistetään virtuaalitodellisuuden 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vuoden 2021 toinen puolisko ➤ Vuoden 2022 ensimmäisestä

	medialaboratorio uusiin tarinankerronnan ja vuorovaikutuksen tapoihin liittyville hankkeille	puoliskosta alkaen
TOIMENPIDE 6 – Tavoitteena ilmaston neutraali media-ala	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jäsenneily yhteistyöalusta toimialan ja kansallisten sekä alueellisten elokuva- ja audiovisuaalialan rahastojen kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vuoden 2021 ensimmäisestä puoliskosta alkaen
TOIMENPIDE 7 – Tavoitteena audiovisuaalisen sisällön laajempi saatavuus koko EU:ssa	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Audiovisuaalialan kanssa aloitetaan vuoropuhelu, jonka päämääränä on sopia konkreettisista toimista, joilla parannetaan audiovisuaalisen sisällön rajat ylittävää saatavuutta EU:ssa 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vuoden 2021 ensimmäisestä puoliskosta alkaen
TOIMENPIDE 8 – Euroopan media-alan osaajien tukeminen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uudet mentorointiohjelmat Euroopan media-alan osaajille ➤ Media-alaohjelman puitteissa järjestettävät intensiivikurssit, joissa nuoret media-alan ammattilaiset saavat käytännön koulutusta ➤ Monimuotoisuutta niin kameran edessä kuin sen takana tukeva kampanja ➤ Media Market Gateway -väline, jonka avulla etsitään Euroopan lupaavimpia media-alan startup-yrityksiä ja autetaan niitä menestymään ➤ Luovan innovoinnin laboratoriot startup-yrityksille ja nopeasti kasvaville yrityksille 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vuoden 2021 toisesta puoliskosta alkaen ➤ Vuoden 2022 ensimmäisestä puoliskosta alkaen ➤ Vuoden 2021 toisesta puoliskosta alkaen ➤ Vuoden 2021 ensimmäisestä puoliskosta alkaen ➤ Vuoden 2021 toisesta puoliskosta alkaen
TOIMENPIDE 9 – Kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sovelletaan käytännössä audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin uusia medialukutaitoa koskevia velvoitteita (medialukutaitoa kehittävät työkalut sekä ohjeet jäsenvaltioille) ➤ Tuetaan mediasisältöjä koostavien vaihtoehtoisten palvelujen perustamista 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vuoden 2021 viimeinen neljännes ➤ Vuoden 2022 toisesta puoliskosta alkaen
TOIMENPIDE 10 – Euroopan media-alan markkinoiden toiminnan varmistaminen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Eurooppalaisten media-alan sääntelyviranomaisten välisen yhteistyökehyksen vahvistaminen audiovisuaalisten mediapalvelujen eurooppalaisten sääntelyviranomaisten ryhmän puitteissa 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vuoden 2021 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen

